

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№5-6 (2775-2776)

П'ятниця,
27 березня 2009 року

Ціна договірної

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ПРИЗНАЧЕННЯ

Розпорядженням Уряду України від 25 березня 2009 р. Олександра Бівола призначено на посаду першого заступника Міністра охорони здоров'я – головного державного санітарного лікаря України.

Вельмишановний Олександр Миколайовичу!

Прийміть найщиріші вітання від колективу Харківського національного медичного університету з призначенням на відповідальну посаду.

Бажаємо Вам невичерпної енергії, здійснення всіх планів і задумів, величезного творчого натхнення та нових здобутків на благо нашої країни.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

ШЛЯХЕТНІСТЬ ПОЧУТТІВ

Мені ж, мій боже, на землі
Подай любов, сердечний рай!
І більш нічого не давай!
«Молитва»

Дев'яте березня – дата, яка зарекомендувалася в серці кожного свідомого українця. Цього дня 195 років тому народився геніальний поет, художник, визначний мислитель Тарас Григорович Шевченко. Закличне слово Великого Кобзаря допомагало боротися проти гніту. Разом із нами поет крокує в майбуття.

У творчості видатного поета було місце й для лірики, бо в його складному, сповненому драматичних подій житті кохання відігравало важливу роль. Можливо, ми ніколи не побачили б ліричних творів Шевченка, якби в житті славетного митця не було кохання, не було оспіваних у безсмертних рядках Варвари Репніної, Оксани Коваленко, Ликери Полуянової. Саме тому студенти I курсу стоматологічного факультету присвятили літературну композицію «Шляхетність почуттів» ліричним сторінкам біографії поета. Епіграфом до композиції став вірш «Молитва», який декламував Владислав Старіков. Студенти Ірина Мірошніченко, Олексій Цецерський, Андрій Галстян, Станіслав Ювченко також виразно читали вірші Шевченка «Ми вкупці колись росли...», «Якби зустрілися ми знову...», «Моя ти люблю! Мій ти друже...», поему «Тризна». Перед студентами відкрилися нові грані Шевченкової творчості, дехто, можливо вперше в житті, зовсім по-іншому почав сприймати творчість видатного митця, адже Шевченко був людиною, яка страждала, кохала і дуже глибоко переживала свій особистий біль.

Після завершення літературної композиції викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки Т.В. Скорбач запропонувала студентам творче завдання «Тепер я знаю, що Т. Шевченко – це не тільки поет-борець, а й ...». Хотілося б навести деякі цитати з найбільш цікавих, на наш погляд, робіт. Студент 8-ї групи Лю На пише: «Шевченко – это не только талантливый писатель, но и художник; добрый и чистый человек, который в своей жизни многого достиг». Цікавим є висловлювання А. Галстяна: «Тепер я знаю, що Шевченко – це не тільки поет-борець, а й людина, яка любила по-справжньому...». Студентка 8-ї групи І. Проскуріна вважає, що «Шевченко – це не тільки поет-борець, а й людина, просто людина, яка мала глибокі почуття та намагалася боротися за них».

Творчість Шевченка вже багато століть надихає нас на нові життєві відкриття, вона стала невичерпним джерелом людської мудрості та глибини почуттів і навчає нас бути щирими й відвертими.

О.В. Самолисова, викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки

ГРАМОТА

Грамотою Міністерства освіти і науки України Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді нагороджено **О. Пивоварова, С. Поваля, П. Рахмана, А. Літовченка** – студентів творчого колективу винахідників «L-5» Харківського національного медичного університету, учасників очного туру Всеукраїнського конкурсу юних раціоналізаторів та винахідників «Природа – людина – виробництво – екологія» за результативну роботу в секції «Медицина та охорона здоров'я» з теми «Портативний апарат для вимірювання швидкості реакції та моторної асиметрії рук» (керівники – проф. В.Л. Гаванко, доц. В.І. Коростій).

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС

НАВЧИТИСЯ МИСЛИТИ І ДІЯТИ

10-12 лютого 2009 року на базі Національно-еколого-натуралістичного центру МОН України (м. Київ) пройшов очний тур Всеукраїнського конкурсу юних раціоналізаторів та винахідників «Природа – людина – виробництво – екологія», на якому відбулися виставка-презентація власних теоретичних і практичних розробок та секційні засідання із захисту результатів винахідницької діяльності учасників змагань.

За результатами заочного відбору до захисту були запрошені творчі команди з різних міст України, які постійно займаються технічною творчістю в спеціальних гуртках за наступними напрямками: медицина та охорона здоров'я, біологія, екологія (ресурси енергозбереження, екологічно безпечні технології та прикладна екологія), фізика та хімія.

Секція медицини та охорони здоров'я подала 11 робіт творчих колективів студентів із Києва, Сімферополя, Вінниці, Луганська, Тернополя та ін. І тільки представники Харківського національного медичного університету подали одночасно дві різні розробки творчого колективу винахідників «L-5». Декан I медичного факультету проф. А.О. Терещенко був зацікавлений участю студентів у конкурсі та підтримував прагнення молоді до інноваційних рішень.

Продовження на стор. 2

КОНФЕРЕНЦІЯ

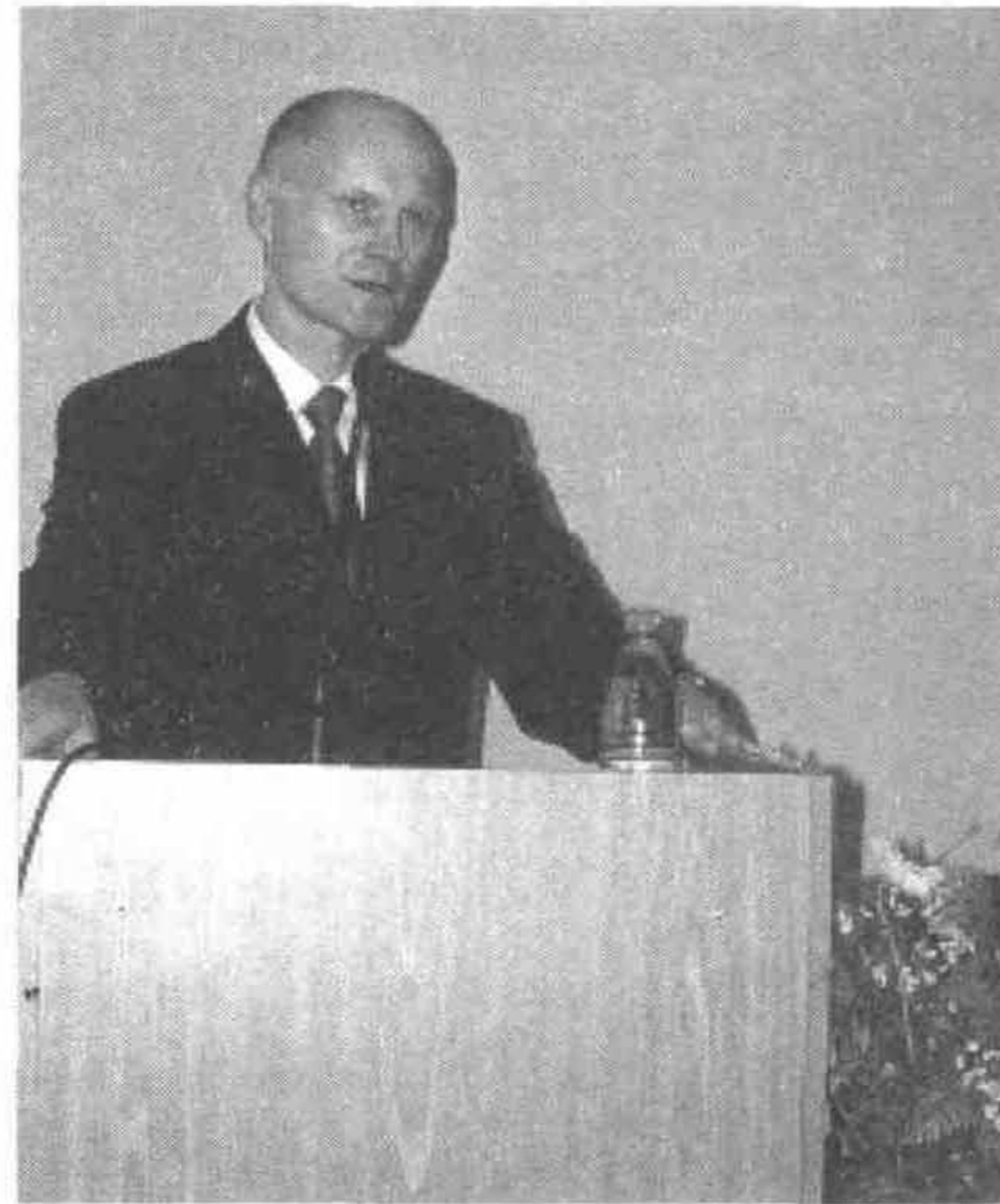
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КЛІНІКИ, ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ І ПАРЕНТЕРАЛЬНИХ ГЕПАТИТІВ

12-13 лютого 2009 р. відбулася науково-практична конференція за участю міжнародних спеціалістів, присвячена 85-річчю кафедри інфекційних хвороб ХНМУ. З привітаннями до учасників конференції звернулися заступник начальника Управління охорони здоров'я Харківської обласної держадміністрації Г.Г.Тарасенко, проректор з наукової роботи ХНМУ професор В.В.М'ясоєдов, головний лікар обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом О.П.Черкасов. У своїх виступах вони наголосили на значущості висвітлення проблеми СНІДу, вірусних гепатитів у зв'язку з їх впливом на соціально-економічний розвиток країн, здоров'я і тривалість життя людини.

У пленарній доповіді завідувача кафедри інфекційних хвороб ХНМУ професора В.М.Козька було зроблено екскурс за сторінками 85-річної історії кафедри з часу її фундації у 1923 р., коли кафедру очолила перша в Україні жінка-професор Зінаїда Миколаївна Несмелова, й до сьогодні.

Актуальним питанням специфічної профілактики інфекційних хвороб приділила увагу Т.О.Чумаченко (м. Харків). Професор І.П.Колеснікова (м. Київ) подала результати імунологічного моніторингу краснухи. Аналізу епідеміологічної ситуації і розвитку епідемії ВІЛ-інфекції в Харківській області була присвячена доповідь лікаря-епідеміолога Харківського обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом Л.І.Єськової.

У доповідях професора Г.М.Дубинської (м. Полтава), головного інфекціоніста МОЗ України І.А.Бобрової (м. Київ), вчених із Вінниці, Харкова, Львова та інших міст розглядалися різноманітні аспекти важливих медичних, соціальних та економічних проблем, зокрема вірус-

них гепатитів. Зацікавленість слухачів викликали доповіді стосовно інших поширених інфекцій – «марсельської гарячки», гострих кишкових інфекцій, туберкульозу, герпетичної інфекції.

Протягом другого робочого дня працювала секція, на якій обговорювалися питання клініки, діагностики, терапії та профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу, епідемія якої продовжується в Україні та у більшості країн світу. Цікавими були доповіді про асоційовані зі СНІДом інфекції – стронгілоїдоз, бартонельоз, токсоплазмоз. Учасники конференції ознайомилися з правовими аспектами ВІЛ-інфекції у контексті українського законодавства, досвідом проведення профілактики перинатальної передачі ВІЛ у Харківському регіоні, що дозволяє сьогодні ВІЛ-інфікованим жінкам у 95% випадків народжувати здорових малюків.

Г.І. Граділь, доцент кафедри інфекційних хвороб ХНМУ
В.Г. Ткаченко, асистент кафедри інфекційних хвороб ХНМУ

ПАТЕНТ

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи та корисні моделі:

1. Спосіб лікування обтураційної форми чоловічої безплідності. Автори: **В.М. Лісовий, А.В. Аркатов, М.Л. Панасовський, В.І. Савенков.**

2. Спосіб лікування пацієнтів із хворобою Пейроні з еректильною дисфункцією судинного ґенезу. Автори: **В.М. Лісовий, А.В. Аркатов, М.Л. Панасовський.**

3. Спосіб комплексного хірургічного лікування жовчокам'яної хвороби, ускладненої холангітом і холангіогенними абсцесами печінки. Автори: **В.В. Бойко, О.В. Качанов, С.В. Сушков.**

4. Спосіб діагностики інсулінорезистентності у хворих на артеріальну гіпертензію. Автори: **О.М. Ковальова, Н.І. Питецька.**

5. Спосіб діагностики депресивного стану. Автори: **В.Л. Гавенко, В.М. Сінайко, А.С. Галічева.**

6. Спосіб визначення об'єму циркулюючої крові. Автор: **С.В. Курсов.**

Т.Г. Євтушенко,

керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

НАУКОВИЙ ВІДДІЛ ПОВІДОМЛЯЄ:

З 1 по 30 квітня в Україні відбудуться такі виставки, з'їзди, конгреси, симпозиуми та науково-практичні конференції:

- XV міжнародна виставка-ярмарок «ГалМЕД: Здоров'я та довголіття» (8-10 квітня, м. Львів).
- IX міжнародна спеціалізована виставка «Лабортех-2009» (14-17 квітня, м. Київ).
- II міжнародна спеціалізована виставка «Медицина.ua» 2009 (14-17 квітня, м. Київ).
- XLV міжнародна спеціалізована виставка «МЕДВІН: Стomat Салон» (14-17 квітня, м. Київ).
- II міжнародний науковий міждисциплінарний конгрес «Актуальні проблеми клінічної та фундаментальної медицини» (для студентів та молодих вчених) (8-10 квітня, м. Харків).
- Науковий симпозиум «Сучасна стратегія, направлена на поліпшення репродуктивного здоров'я жінки» (24 квітня, м. Київ).
- Науково-практична конференція з міжнародною участю «Екстракорпоральні методи гемокорекції в акушерстві, гінекології та неонатології» (1-2 квітня, м. Донецьк).
- Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання невідкладної хірургії» (1-2 квітня, м. Харків).
- Науково-практична конференція «Працюємо, творимо, презентуємо» (для молодих вчених та студентів) (2-3 квітня, м. Івано-Франківськ).

Продовження стор. 3

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС

НАВЧИТИСЯ МИСЛИТИ І ДІЯТИ

Початок на стор. 1.

Переможцем Всеукраїнського конкурсу став «Портативний апарат для вимірювання швидкості реакції та моторної асиметрії рук» (наукові керівники – зав. кафедри психіатрії, наркології та медичної психології проф. В.Л. Гаванко та доц. В.І. Коростій). Ще у квітні 2008 року за початкову модель цієї розробки автори творчого колективу були нагороджені дипломом «За впровадження технічних засобів дослідження» на підсумковій науковій конференції студентів і молодих учених із міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної психіатрії та медичної психології» ХНМУ. Саме це сприяло їх подальшому успіху завдяки особистій підтримці завідувача кафедри.

Творчий колектив «L-5», створений у 2005 році, має патент на корисну модель «Пристрій для моделювання гомілки», є переможцем інших конкурсів винахідників та наукових конференцій, має спільні публікації та розробляє нові проекти. Його особливість у тому, що чотири учасники – лівші.

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

22 січня 2009 року В ІСТОРИЧНІЙ СПОРУДІ
УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ БУЛО ВІДКРИТО
МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1921 рр.

В основу концепції експозиції музею покладено принцип збереження історичної пам'яті українського народу, державотворчих традицій доби Української революції 1917-1921 рр. Перша колекція сформована зусиллями діячів Державного Центру Української народної республіки в екзилі на чолі з останнім Президентом УНР М. Плав'юком, а також Бібліотекою ім. О. Ольжича, окремими громадянами України, українцями діаспори.

Вітрини містять тематично згруповані експонати, що відображають усі етапи розвитку українського національно-визвольного руху початку ХХ століття, створення і діяльність Української Центральної Ради, урядів, армії УНР. Можна побачити унікальні матеріали про генерала М. Капустянського, полковників Є. Коновальця та Р. Сушка. Особливо виділена експозиція про героїв Крут, Українську державу гетьмана П. Скоропадського, Директорію УНР на чолі з С.Петлюрою, Західноукраїнську Народну Республіку, Українську Галицьку армію. Особлива увага акцентується на Акті Злуки, що об'єднав в єдину соборну державу Українську народну республіку та Західноукраїнську Народну Республіку.

Музей можна відвідати за адресою: м. Київ, вул. Володимирська, 57

Рубрику веде проф.
В.А. Коробчанский

Абстинентний синдром (від лат. *abstinentia* від *abstineo* – утримувати) – стан, який розвивається внаслідок раптового припинення споживання (введення) речовин, здатних викликати залежність (алкоголь, наркотики, токсичні сполуки та ін.). Проявляється комплексом психічних (занепокоєність, страх, тривога, безсоння та ін.), вегетативно-соматичних (нудота, блювання, пронос, тахікардія, надмірне потіння та ін.) та неврологічних (тремор, м'язові болі, судороги та ін.) симптомів. При алкоголізмі має назву «похмільний синдром».

Абстрагування (від лат. *abstraho* – відтягаю, відриваю) – здатність утворювати абстрактні поняття шляхом виділення узагальнених властивостей предметів та відношень між ними.

Абстракція (від лат. *abstractio* – віддалення). 1. Уявне виділення частини властивостей, зв'язків об'єкта пізнання з метою його спрощення. 2. Продукт пізнання порівняно з конкретною дійсністю.

ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА

ЯКІСНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ – ГОЛОВНА МЕТА
ФАКУЛЬТЕТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Редакція газети звернулася до декана факультету післядипломної освіти лікарів (ФПО) доцента Валерія Васильовича В'юна з проханням розповісти про основні напрямки діяльності.

В.З.: Валерію Васильовичу, факультет створено у 2006 році, скажіть будь ласка, як здійснювалася післядипломна підготовка в нашому ВНЗ до цього періоду і які кафедри входять до складу факультету?

В.В.: Так, дійсно, в нашому університеті створений факультет післядипломної освіти, що є результатом наполегливої праці багатьох поколінь медиків-педагогів.

1967 року Харківський медичний університет одним із перших вищих медичних навчальних закладів України за дорученням МОЗ СРСР розпочав експеримент із підготовки лікарів-інтернів. Керування цією роботою було доручено відділу інтернатури та загальноінститутському керівнику інтернатури на громадських засадах – видатному вченому, академіку Л.Т. Малій, яка очолювала підготовку інтернів протягом 10 років. Надалі організаційно-методичну роботу в інтернатурі очолював професор Ю.В. Одинець. У 1996 році було створено деканат післядипломної освіти, який очолювали професор А.Я. Малоштан (1996-2001) та доцент Л.Г. Тельнова (2003-2006). А в лютому 2006 року розпочав свою діяльність факультет післядипломної освіти.

До складу факультету увійшли кафедри акушерства і гінекології №3, внутрішньої медицини №1 та клінічної фармакології, дитячої хірургії та дитячої анестезіології, загальної практики – сімейної медицини, медичної генетики, медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, педіатрії №2, стоматології, хірургії №1. На факультеті працюють заслужений лікар України, заслужений діяч науки і техніки України, чл.-кор. АМН України професор О.М. Біловол, чл.-кор. АМН України професор О.Я. Гречаніна, заслужений діяч науки і техніки України професор О.Я. Бабак, заслужений лікар України професор Ю.В. Одинець, лауреат Державної премії, заслужений працівник охорони здоров'я, заслужений діяч науки і техніки України професор В.В. Бойко. Авторитет цих учених лежить в основі престижу факультету та університету.

В.З.: Валерію Васильовичу, скажіть будь ласка, які освітні послуги надає ФПО і який термін навчання на факультеті?

В.В.: На сьогодні діяльність факультету післядипломної освіти спрямована на підготовку лікарів-інтернів за 26 спеціальностями та підвищення кваліфікації лікарів шляхом тематичного вдосконалення за спеціальностями "Лікувальна справа", "Педіатрія", "Медико-профілактична справа". Форма навчання лікарів-інтернів – денна на місцях бюджетного та позабюджетного фінансування, термін становить від 1 до 3 років залежно від обраної спеціальності.

Я хочу підкреслити, що отримання диплома про вищу навчальну освіту ще не надає права випускникам медичних ВНЗ працювати за обраним фахом. Для цього вони повинні пройти первинну спеціалізацію в інтернатурі та отримати сертифікат лікаря-спеціаліста. Зарахування до інтернатури відбувається відповідно до наказу обласного відділу охорони здоров'я. Навчання поділяється на очний та заочний цикли. Перший триває близько 6 місяців, залежно від терміну навчання, і складається з лекцій, практичних занять, семінарів. Другий проходить на університетських, обласних та міських клінічних базах, де інтерни займаються виключно практичною діяльністю під наглядом базового керівника.

Викладачі відповідних кафедр із розумінням та ентузіазмом сприйняли створення факультету, бо цей крок є логічним завершенням післядипломної освіти в Харківському національному медичному університеті. Значну допомогу надає керівництво університету: є окремі приміщення для факультету, забезпечено матеріально-технічну базу. Важливість щоденної праці розуміють і інтерни, які дуже серйозно ставляться до необхідності навчання практичним навичкам та умінням, а також належної підготовки до іспиту КРОК-3.

Курси підвищення кваліфікації лікарів відбуваються за 19 лікарськими спеціальностями. Близько 100 медиків на рік проходять курси, але на сьогодні ми маємо заявки щодо збільшення кількості місць. Лікарі відзначають високий рівень тематичних циклів, які проводять наші викладачі.

Варто відзначити, що взаєморозуміння між завідувачами кафедр, викладачами та працівниками деканату об'єднує почуттям відповідальності за належну підготовку лікаря, бо вдосконалення майбутнього фахівця є головною метою факультету післядипломної освіти Харківського національного медичного університету.

В.З.: Розкажіть, будь ласка, про перспективи розвитку факультету.

В.В.: Факультет і надалі надаватиме якісні послуги в сфері післядипломної освіти, триватиме робота щодо завершення повного циклу безперервного професійного розвитку лікарів. Для цього необхідно ліцензування освітніх послуг із вторинної спеціалізації, передатестаційних циклів, розширення переліку спеціальностей в інтернатурі та створення передумов запровадження лікарської резидентури.

ДОВІДКА

За весь період проведення навчання в інтернатурі університету сертифікат спеціаліста отримали понад 17 тис. інтернів.

32 кафедри університету здійснюють підготовку фахівців в інтернатурі.

Протягом 2008 року було проведено 16 циклів тематичного вдосконалення лікарів, 94 медичні працівники навчалися на курсах підвищення кваліфікації, серед них 34 – з районів області, 59 – з м. Харкова, 4 – співробітники університету.

В. Захаревич

НАУКОВИЙ ВІДДІЛ ПОВІДОМЛЯЄ:

Початок на стор. 2

10. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Довженківські читання: проблема рецидиву в сучасній наркології» (7-8 квітня, м. Харків).
11. Науково-практична конференція з міжнародною участю, присвячена Всесвітньому дню здоров'я (7-8 квітня, м. Київ).
12. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Медико-фармацевтична конференція» (для молодих вчених та студентів) (7-8 квітня, м. Чернівці).
13. Науково-практична конференція «Хвороби, породжені прогресом» (8 квітня, м. Одеса).
14. Науково-практична конференція «Метаболічний синдром: стан проблеми і шляхи подолання» (9 квітня, м. Київ).
15. Науково-практична конференція «Новітні технології в педіатричній науці, практиці та освіті», присвячена 80-річчю з дня народження академіка АМН України Б.Я. Резніка (9-10 квітня, м. Одеса).
16. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання та інноваційні технології навчання іноземним мовам у ВНЗ» (9-10 квітня, м. Харків).
17. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання алергічних захворювань верхніх дихальних шляхів» (9-10 квітня, м. Київ).
18. Науково-практична конференція «Щорічні терапевтичні читання: сучасна терапія та її загальноюча роль в клініці внутрішніх хвороб» (9-10 квітня, м. Харків).
19. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Внесок українських вчених у здобутки світової дерматовенерології», присвячена 125-річчю кафедри дерматології та венерології Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (9-10 квітня, м. Київ).
20. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сьогодення та майбутнє медицини» (для молодих вчених та студентів) (9-10 квітня, м. Вінниця).
21. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні проблеми судово-токсикологічної науки і практики» (9-10 квітня, м. Харків).
22. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Інтеграційні ініціативи в акушерстві та гінекології» (13-14 квітня, м. Львів).
23. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Інноваційні технології в хірургії» (п'яті Скліфосовські читання) (14-15 квітня, м. Полтава).
24. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Наукові та практичні аспекти індивідуальної і професійної гігієни порожнини рота у дітей та дорослих» (14-15 квітня, м. Одеса).
25. Науково-практична конференція «Проблеми розвитку діагностики та лікування хіміорезистентних форм туберкульозу легень» (16 квітня, м. Київ).
26. Науково-практична відеоконференція «Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2009» (16-17 квітня, м. Запоріжжя).
27. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Реалізація Концепції управління якістю в охороні здоров'я України» (16-17 квітня, м. Львів).
28. Навчально-наукова конференція з міжнародною участю «Нові перспективи реформування медсестринства в Україні» (16-17 квітня, м. Тернопіль).
29. Науково-практична конференція «Клінічна ендокринологія на сучасному етапі, актуальні питання дитячої та хірургічної ендокринології» (16-17 квітня, м. Київ).
30. Науково-практична конференція «Нові технології в стоматології» (для студентів) (17 квітня, м. Полтава).
31. Науково-практична конференція «Науково-практичні завдання зниження материнської смертності в Україні» (20 квітня, м. Київ).
32. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми теоретичної, клінічної, профілактичної медицини, стоматології та фармації» (для молодих вчених) (22-23 квітня, м. Донецьк).
33. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів в умовах Болонського процесу» (23 квітня, м. Харків).
34. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Медичне право України: проблеми управління та фінансування охорони здоров'я» (23-24 квітня, м. Львів).
35. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Вчені майбутнього» (для молодих вчених та студентів) (23-24 квітня, м. Одеса).
36. Науково-практична конференція «Актуальні питання створення нових лікарських засобів» (для молодих вчених та студентів) (23-24 квітня, м. Харків).
37. Науково-практична конференція «Київський курс інтенсивної кардіології» (23-24 квітня, м. Київ).
38. Науково-практична конференція «Актуальні питання дитячої кардіоревматології» (23-24 квітня, АР Крим, м. Євпаторія).
39. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Азаровські читання – захворювання сітківки та зорового нерва, присвячена 80-річчю з дня народження проф. К.П. Московченко (28-29 квітня, АР Крим, м. Сімферополь, м. Судак).
40. Науково-практична конференція «Гастроентерологія для лікарів-інтернів: теоретичні та прикладні аспекти» (29-30 квітня, м. Донецьк).
41. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні проблеми післядипломної освіти в оториноларингології» (29-30 квітня, м. Львів).

ГУРТОЖИТОК – ТВІЙ ДІМ!

ПО ИТОГАМ РЕЙДА

12 февраля 2009 года первичная профсоюзная организация студентов (ППОС) провела плановую проверку общежития №3 Харьковского национального медицинского университета, закрепленного за I медфакультетом. Цели данного мероприятия заключались в рассмотрении и выявлении недостатков жилищных и санитарно-бытовых условий проживания студентов в общежитии, а также контроль за соблюдением студентами ХНМУ и интернами правил внутреннего распорядка, наличием условий для подготовки к учебному процессу, мест для проведения досуга, занятий спортом.

В общежитии есть отреставрированный читальный зал и библиотека с постоянно обновляющейся литературой. В актовом зале, который полностью восстановлен во время капитального ремонта, проводятся дискотеки и концерты, приуроченные к праздничным дням.

Холл общежития №3

На первом этаже находится информационная доска, на которой размещены правила проживания в общежитии, техники пожарной безопасности и другая актуальная информация, а также стенгазета.

Нужно отметить качественную работу студенческого самоуправления во главе с председателем В.В. Кучером. Студенческий совет оперативно реагирует на события в общежитии, активно участвует в общественной жизни и координирует ее, поддерживает порядок. Проводятся плановые собрания студенческого совета общежития, при необходимости – внеплановые заседания, задачей которых является рассмотрение каждого случая нарушения общественного порядка.

Большинство студенческих комнат не требуют генерального или текущего ремонта, в них поддерживается порядок, чувствуется уют и тепло. Наличие новых металлопластиковых окон существенно улучшило быт студентов: отсутствие сквозняков позволяет ставить кровати у окон, давая возможность наиболее удобно располагать мебель. По ито-

Жильцы ком. №72 Е. Щербина и И. Топчий

гам плановых и внеплановых проверок комиссиями ППОС ХНМУ, а также учитывая мнение студенческого самоуправления общежития №3 и коменданта были отмечены как самые лучшие комнаты (№6, 59), так, к сожалению, и самые худшие, резко отличающиеся отсутствием чистоты (№7, 29). Следует отметить, что иногда имеют место нарушения распорядка в общежитии (курение, распитие спиртных напитков, безнравственное поведение). Хотя в целом студенты поддерживают чистоту, на этажах есть графики дежурств, кроме того, проводятся сезонные субботники.

Проверка показала, что условия проживания студентов являются хорошими, но при этом необходимо помнить о правилах поведения в общежитии и неукоснительно соблюдать их.

Материал подготовили члены студенческого профкома
Артем Прокопчук, Дмитрий Дубовик

НАСУЩНАЯ ТЕМА

О проблемах современности

25 февраля 2009 г. в общежитии №6 прошел День кафедры инфекционных болезней.

Этот год оказался знаменательным: 12 и 13 февраля кафедра отметила юбилей – 85 лет со дня образования. Доцент Н.Ф. Меркулова рассказала об истории, достижениях и перспективах кафедры, ознакомила с основными клиническими и научными направлениями, которыми занимаются сотрудники кафедры, подробно рассмотрела работу студенческого научного кружка.

9 ноября 2008 г. в Киеве было впервые официально заявлено об увеличении количества проявлений расизма и ксенофобии за годы независимости Украины. Учитывая этот факт, ассистент О.В. Загороднева подготовила доклад на тему «Национализм, ксенофобия, фашизм – что дальше?», где рассказала об истории этого вопроса со времен Т.Г. Шевченко до настоящего времени, а также о неофашистах и скинхедах, которые являются основной проблемой для многонационального украинского общества. Студенты получили информацию о том, как решаются вопросы этнической нетерпимости в других странах мира и в Украине (в т.ч. на высоком уровне), об уголовной ответственности, предусмотренной украинским законодательством за нарушение равноправия граждан в зависимости от их расовой и национальной принадлежности или отношения к религии.

Выступление ассистента В.Г. Ткаченко было посвящено одной из самых наболевших проблем молодежи – наркомании (доклад «Наркотики – шаг в пропасть!>). Преподаватель уделил внимание не только таким известным пристрастиям, как употребление наркотических и сильнодействующих веществ, курение табака и сигарет, употребление алкоголя, но и новым пагубным увлечениям айдозерами («цифро-

выми наркотиками»), под которыми понимают специальные аудиофайлы либо программы, генерирующие звук. Эти звуки могут вызывать у человека ощущения, сходные с теми, которые вызывают употребление настоящих наркотиков (курение марихуаны, употребление ЛСД и т.п.) и опасны нарушением и разрушением психики. Особое внимание было уделено профилактике данной зависимости.

На протяжении последних лет Украина занимает первое место в Европе по темпам распространения ВИЧ/СПИДа. В связи с этим доцент М.И. Краснов (доклад «ВИЧ/СПИД – касается каждого!») рассказал о путях заражения, клинических особенностях (с примерами клинических случаев) и, главное, профилактике данной инфекции (которая на сегодня является единственным способом предотвращения распространения ВИЧ/СПИДа). Особый акцент был сделан на то, что заболеть ВИЧ-инфекцией может каждый человек, независимо от пола, возраста, национальности, социального статуса. Поэтому в обществе необходимо формировать толерантное отношение к людям с ВИЧ/СПИДом. При изложении материала были использованы информационные материалы Центра борьбы со СПИДом.

Все темы выступлений вызвали горячие дискуссии между преподавателями и студентами, которые показали, что молодежь волнуют проблемы национальной и расовой нетерпимости, наркомании, ВИЧ/СПИДа, ведь, по словам учащихся, «им предстоит строить свою жизнь в этом обществе и решать эти проблемы».

О.В. Загороднева,

ассистент кафедры инфекционных болезней, к.м.н.

КРАЩИЙ СТУДЕНТ МІСЯЦЯ

Життєве кредо Олександра:
«Робити все можливе для підвищення ймовірності досягнення поставленої мети»

Ще на I курсі Олександр Пивоваров захопився науковою творчістю та винахідницькою діяльністю. У науковому студентському товаристві на кафедрі анатомії людини під керівництвом професора В.М. Лупиря допитливість Олександра знайшла своє втілення у першому винаході «Розробка оптичного електрифікованого пристрою для моделювання поперечного перетину анатомічних структур», де юний винахідник об'єднав свої знання з електротехніки та анатомії.

Сьогодні, коли О.Пивоваров навчається на V курсі I медичного факультету, його винахідницька діяльність успішно продовжується: він набув багатого досвіду в науковій та творчій роботі. Нині займається вивченням проблем функціональної асиметрії (керівник – проф. І.А. Григорова) і з вдячністю згадує свого першого наукового керівника проф. О.Я. Гречаніну. У його послужному списку 5 перемог обласного рівня (2002-2004 рр.), перше місце Всеукраїнського конкурсу МАН з медицини. Олександр – переможець обласного конкурсу «Молодіжний лідер року», стипендіат Харківської міської ради «Обдарованість», автор і керівник соціально-дослідницького проекту «Оцінка відмінностей рівня проінформованості студентів різних ВНЗ Харкова з проблем туберкульозу» (керівник – доц. Т.Г. Герасимова), керівник творчого колективу студентів-винахідників «L-5».

О.Пивоваров нагороджений грамотами Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у галузях «Військові науки та національна безпека» (керівник – полковник С.Г. Дем'яник) та «Фізичне виховання і спорт» (керівник – О.І. Галашко), дипломом III ступеня МОН України за вдосконалення пристрою для проведення досліджень у фармакології (керівник – проф. Т.В. Звягінцева), має диплом «За впровадження технічних засобів дослідження» (керівники – проф. В.Л. Гаванко, доц. В.І. Коростій). У його активі є патент на корисну модель. На даний час О.Пивоваров разом із творчим колективом «L-5» працює над розробкою нового апарату. Усі досягнення Олександра відбулися за підтримки викладачів університету та керівників Студентського наукового товариства ХНМУ.

Отже, працьовитість, ініціативність, вдумливість, наполегливість, вміння сконцентрувати увагу на головному, а також здібності пошуковця й винахідника – це саме ті риси, які необхідні сучасному лікарю.

МЫСЛИ И АФОРИЗМЫ КОЗЬМЫ ПРУТКОВА

- Лучше скажи мало, но хорошо.
- Наука изошряет разум; ученье вострит память.
- Что скажут о тебе другие, коли ты сам о себе ничего сказать не можешь?
- Самопожертвование есть цель для пули всякого стрелка.
- Память человека есть лист белой бумаги: иногда напишется хорошо, а иногда – дурно.
- Никто не обнимет необъятного.

- Многие люди подобны колбасам: чем их начинают, то они и носят в себе.
- Полезнее пройти путь жизни, чем всю вселенную.
- Здоровье без силы то же, что твердость без упругости.
- Не робей перед врагом; лютейший враг человека – он сам!
- Под сладкими выражениями таятся мысли коварные; так от курящего табак нередко

ВИКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Большинство студентов не мечтают о продолжении карьеры в вузе и не очень любят учиться. Найти контакт с такими учащимися — задача сложная, но вполне разрешимая. Как известно, нет предела совершенству. Каким должен быть уважаемый и любимый студентами преподаватель? На этот вопрос отвечают сами студенты (соцопрос в одной группе).

Что требуется от преподавателя?

- уважать студента и его мнение;
- уметь признавать свои ошибки и корректно (вежливо) объяснять студенту его ошибки;
- поддерживать интерес студента к учебе;
- говорить четко и писать понятным почерком;
- подавать информацию в полном объеме и своевременно;
- в начале семестра пояснять общий объем работ и не изменять свои требования при сдаче экзамена.

Что недопустимо?

- опускаться до мелких придирок к опоздавшим;
- опаздывать на занятия больше, чем на 10-15 минут;
- назначать сдачу всех работ за семестр на последнее занятие;
- требовать сверх программы на семестр;
- отменять консультации перед экзаменом.

Что важно на практике?

- быть профессионалом в своей области;
- сообщать о новейших достижениях науки в медицине;
- практические занятия должны пояснять лекционный материал и не превращаться в лекции.

ОТ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ЗАВИСИТ МНОГОЕ...

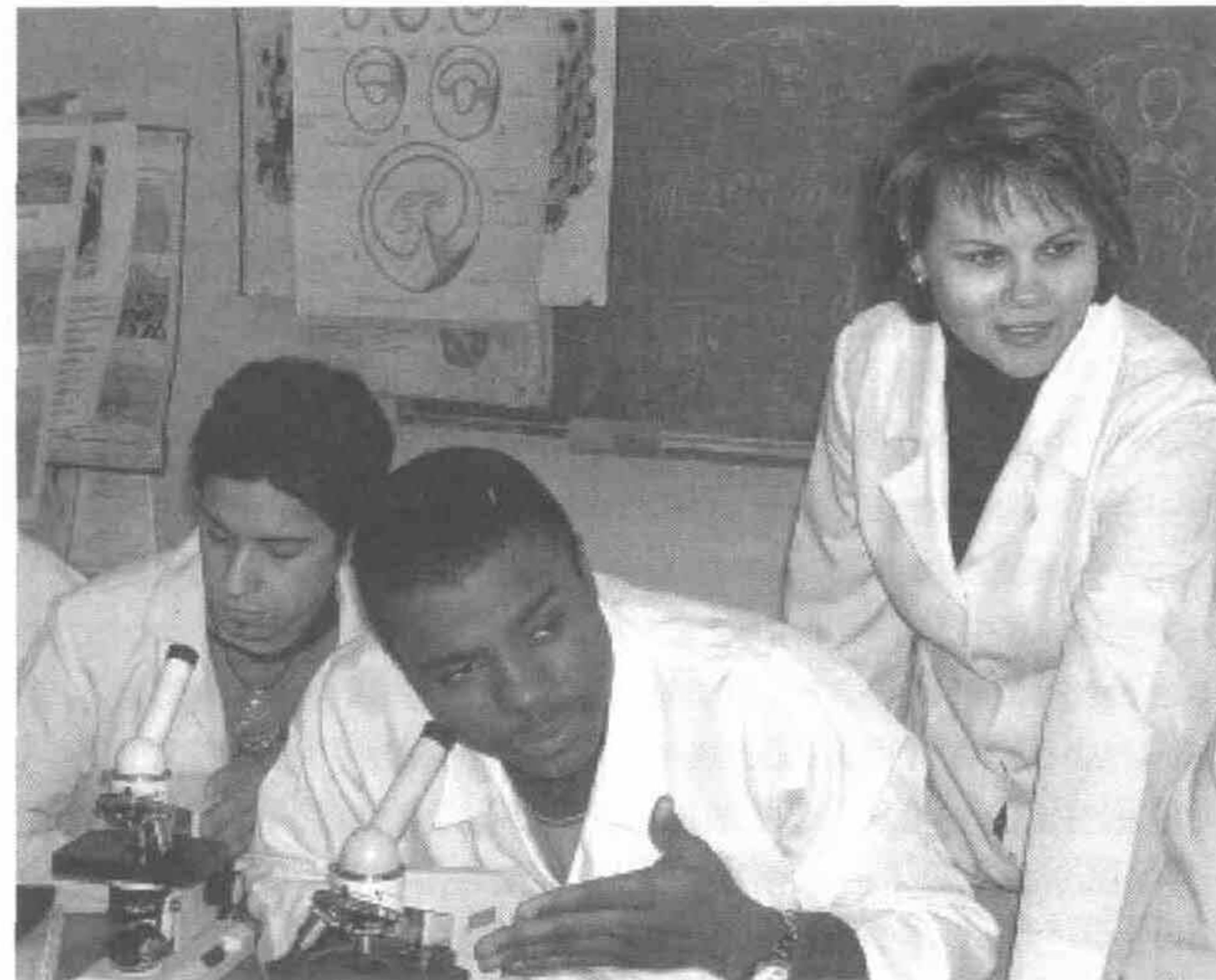
Что нужно перед экзаменом?

- на консультациях как можно лучше объяснять темы, приведенные в билетах, рассматривать наиболее сложные примеры и несколько простых;
- консультации не должны превращаться в лекции и/или сдачу работ, должен быть диалог, а не монолог.

Что необходимо на экзамене или зачете?

- преподаватель должен быть менее требователен к студентам, которые показали свой интерес к предмету и доказали знания по нему еще до зачета;
- требовать понимания предмета, а не простой зубрежки.

Вот я и провел соцопрос в своей группе с целью узнать, какой же преподаватель за 4 года обучения больше всего понравился. Мнение группы совпало с моим — это **Татьяна Владимировна Деева**, преподаватель гистологии, цитологии и эмбриологии. Чем же она нас так покорила? Некоторые преподаватели приходят на пару для «галочки». Но было видно, что Татьяна Владимировна хочет, чтобы каждый взял от занятия частицу знания. Я заметил, что хорошие знания остаются по тем предметам, где преподаватель «мучает» студента. Есть преподаватели, к которым придешь на пару, «отсидишь свое», уйдешь стерильный, но зато довольный, что никто тебе не трепал нервы. А Татьяна Владимировна смогла совместить комфортную

атмосферу с «втлкиванием» знаний в наши головы. Да, ты мог ответить на неудовлетворительную оценку, зато потом тебе давалось время посидеть, почитать и пересдать.

От преподавателя зависит очень многое. Если педагог хочет, чтобы ученик знал его предмет, то так и будет, а сумеет преподавать материал, чтобы студент познавал его и чувствовал при этом пользу, может только настоящий, квалифицированный преподаватель, а главное, с душой. Спасибо Вам, Татьяна Владимировна, от всей группы! Желаем Вам не потерять с годами преподавания ваше бесценное желание передавать знания нам, бестолковым студентам! И... хороших вам студентов!

Материал подготовил студент
Диаб Аль Хадж Хасан

ПСИХОТРЕНИНГ ШКОЛА МОЛОДОГО ПРЕПОДАВАТЕЛЯ

4 марта в учебно-научном центре ХНМУ состоялся очередной семинар «Школа молодого преподавателя». Темой для обсуждения стало педагогическое мастерство, основой которого является умение преподавателя общаться с аудиторией, интересно подавать сложный материал, удерживать внимание длительное время, поэтому обойтись без анализа навыков ораторского искусства было невозможно. В связи с этим учебно-научный центр пригласил Никиту Ковалева — руководителя тренингового центра «Оратор», преподавателя с большим стажем работы, который разрабатывает и ведет тренинги по ораторскому мастерству.

В тренинге приняли участие преподаватели различных кафедр нашего вуза со стажем работы до пяти лет. Много из того, что было рассказано Никитой, слушатели давно ощущали интуитивно, однако впервые узнали, как целенаправленно управлять собственным голосом, жестами и самим процессом взаимодействия со студентами. Состоялась небольшая дискуссия о том, насколько преподаватель ответственен за благоприятную атмосферу в аудитории. Участники высказывали свое мнение, делились наблюдениями и после непродолжительных дебатов пришли к выводу, что если преподаватель заинтересован в продуктивной работе, то прежде всего он отвечает за создание благоприятного психологического климата в аудитории. Кроме того, на тренинге были затронуты вопросы совершенствования устной речи как основы педагогического мастерства.

Е.В. Дмитриенко, психолог учебно-научного центра

пахнет духами.

- Многие вещи нам непонятны не потому, что наши понятия слабы, но потому, что сии вещи не входят в круг наших понятий.
- На дне каждого сердца есть осадок.
- Единожды солгавши, кто тебе поверит?
- В глубине всякой груди есть своя змея.
- Добродетель служит сама себе наградой; человек превосходит добродетель, когда служит и не получает награды.
- Бди!
- Усердие все превозмогает!

ЕДИМ ПО-СТУДЕНЧЕСКИ

Итак, мы снова на кухне. Все шкафчики, столики и сумки пересмотрены, все возможные на сегодня продукты обнаружены. Даже на обед из трех блюд можно наскрести. Песня желудка звучит все оптимистичнее. По всеядности мы превосходим самое некапризное домашнее животное. Разница в том, что оно есть просит, а мы можем обслужить себя сами. Ну что ж, тогда вперед, в атаку с поварешкой!

Салат «МИВИНА»

Такой салатик не под силу разве только ленивому. Измельчаем вермишель, посыпаем приправой и поливаем маслом (все из пачки). Режем кубиками яйца и лук. Порезанный лук маринуем минут 10 (вода и уксус 1:1). Все смешиваем, заправляем майонезом и ставим на 1 час в холодильник. Самым голодным можно употреблять сразу. Тоже очень неплохо на вкус.

Мивина — 1 пачка, яйца — 2 шт., майонез — 150 г, уксус, соль.

Суп «ДЫХАНИЕ ЗИМЫ»

Название супчика — предрассудки. Можно откусать в любое время года. Но, конечно, во время сессии лучше всего: голод сильнее и времени маловато. Итак, кипятим 1 л воды, бросаем туда 2 целых сырца, размешиваем. Обжариваем нарезанные 1 морковь и 1 луковицу, добавляем в «бульон». Варим на большом огне. В это время нарезаем картофель. Через 7 минут добавляем разумное количество произвольно нарезанного картофеля. Убавляем огонь и добавляем 2 зубчика чеснока (если столько нет, можно и один) и нарезанную зелень.

Быстрые «ЧЕБУРЕКИ»

Берем 300 г мясного фарша, смешиваем с мелко порубленными 3 зубчиками чеснока, натертыми на мелкой терке 2 луковицами, нарезанной петрушкой, 4 ложками майонеза.

В 1 стакан холодной соленой воды (1/3 чайной ложки соли) высыпает муку и быстро (миксером) замешиваем тесто как для вареников. Раскатываем, режем на большие квадраты, кладем фарш, сворачиваем квадраты по диагонали, защипываем и жарим в масле. Перед подачей смазываем майонезом. Опыт общепита доказывает, что можно обойтись и без фарша, съедим и с одним луком.

«ПОСЛЕДНЕЕ» блюдо

Обжорство вредно. Поэтому запить наше мощное меню можно просто чаем, а то и водичкой (желательно не из-под крана).

Л. Силаева, зам. зав. редакционно-издательским отделом

«Французский Шуберт»

Едва ли можно сказать, что имя Франсиса Пуленка хорошо нам известно. А между тем, музыканты знают о нем не понаслышке и исполняют его произведения с 60-х годов. Среди первых исполнителей в России были Эмиль Гилельс, Лазарь Берман, Рудольф Баршай, Галина Вишневская, Геннадий Рождественский. Отдельные фортепианные и камерные произведения Пуленка прочно вошли не только в концертный, но и педагогический репертуар музыкальных школ, училищ и вузов. Но, несмотря на это, еще многое из его наследия нам известно лишь по справочным и энциклопедическим изданиям, а личность самого музыканта до сих пор остается недостаточно изученной.

Жизнь композитора, пианиста, публициста, автора книг, статей и радиопередач о музыке была чрезвычайно насыщена. Современник обеих мировых войн (в Первую мировую он служил солдатом, Вторую наблюдал из оккупированного Парижа). В мирное время Пуленк стал очевидцем многих ярких событий, например, скандально известных премьер Стравинского, да и сам не раз своими выступлениями эпатировал парижскую публику, вызывая ее бурную и не всегда одобрительную реакцию. Как композитор Пуленк начал творческую деятельность еще до Первой мировой войны: в 1917 г. восемнадцатилетний композитор дебютировал на одном из концертов новой музыки «Негритянской рапсодией» для баритона и инструментального ансамбля. Это произведение имело такой шумный успех, что Пуленк сразу стал знаменитостью. О нем заговорили. Вдохновленный успехом, Франсис Пуленк вслед за «Негритянской рапсодией» создает вокальные циклы «Бестиарий» (на ст. Г. Аполлинера), «Кокарды» (на ст. Ж. Кокто), фортепианные пьесы «Вечные движения», «Прогулки», хореографический концерт для фортепиано с оркестром «Утренняя серенада», балет с пением «Лани». К тому времени Пуленк вошел в так называемую французскую «Шестерку» – группу из шести молодых композиторов (Д. Мийо, А. Онеггер, Ф. Пуленк, Ж. Орик, Л. Дюрей, Ж. Тайфер) во главе с Эриком Сати. Они были не столько единомышленниками, сколько художниками одного поколения, детьми одной эпохи. Их объединяло общее чувство творческого горения, юношеского задора, жажды не просто познать мир, но перевернуть его с ног на голову, шокируя консерваторов. В погоне за новизной и свежестью молодой Ф. Пуленк испытывает влияние фовизма, сюрреализма, конструктивизма, неоклассицизма, эстетике мюзик-холла. По-особому преломляя эти направления, но при этом оставаясь в глубине души романтиком, композитор постепенно оттачивает свой собственный стиль. Как и его творческая натура в целом, этот стиль удивительно парадоксален – он отличается цельностью, гармоничностью и в то же время полон неожиданных стилистических и эмоциональных контрастов. Пуленк одинаково естественен и искренен в пародийно-комических произведениях на сюрреалистические сюжеты и в полных глубокого религиозного чувства духовных хоровых циклах. Диапазон его жанровых предпочтений практически безграничен: это и традиционные жанры (сонаты, трио, квартеты, концерты, кантаты, месса, мотеты, оперы, балеты), и сочинения синтетической жанровой природы (балет с пением, хореографический концерт, музыка к кинофильмам). Значительное место в творчестве Ф. Пуленка занимает камерно-вокальная музыка. За песни, романсы, поэмы на стихи французских поэтов П. де Ронсара, Г. Аполлинера, Ж. Кокто, П. Элюара композитора даже прозвали «французским Шубертом». Параллельно с композиторским творчеством Пуленк активно занимался концертной деятельностью. Аккомпанируя певцу Пьеру Бернаку, в лице которого он приобрел талантливого интерпретато-

ра своих песен, он побывал с концертами во многих странах мира, объехал Европу и Северную Америку, посетил Южно-американский континент и даже Африку. И везде он находил новых поклонников и верных друзей.

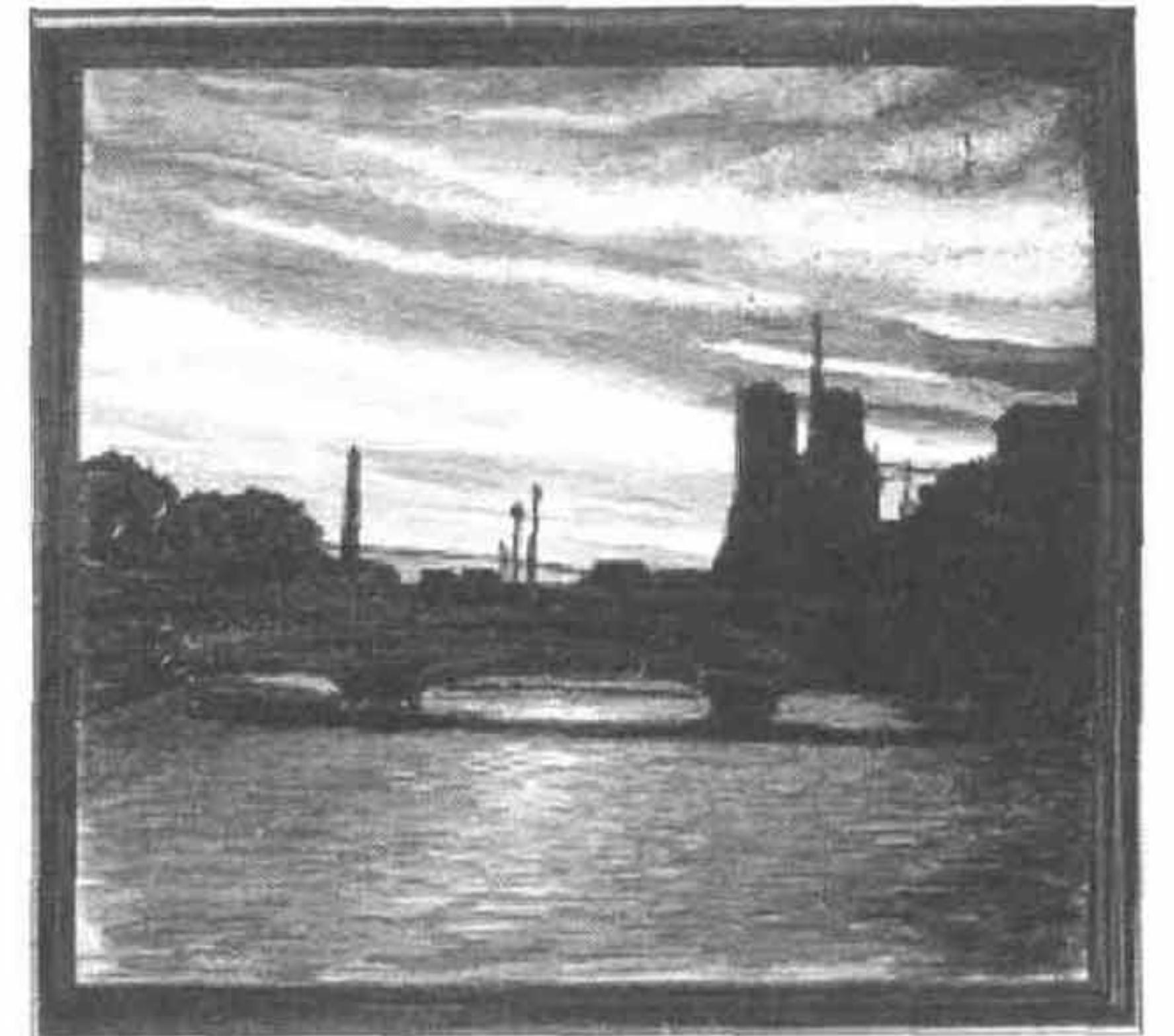
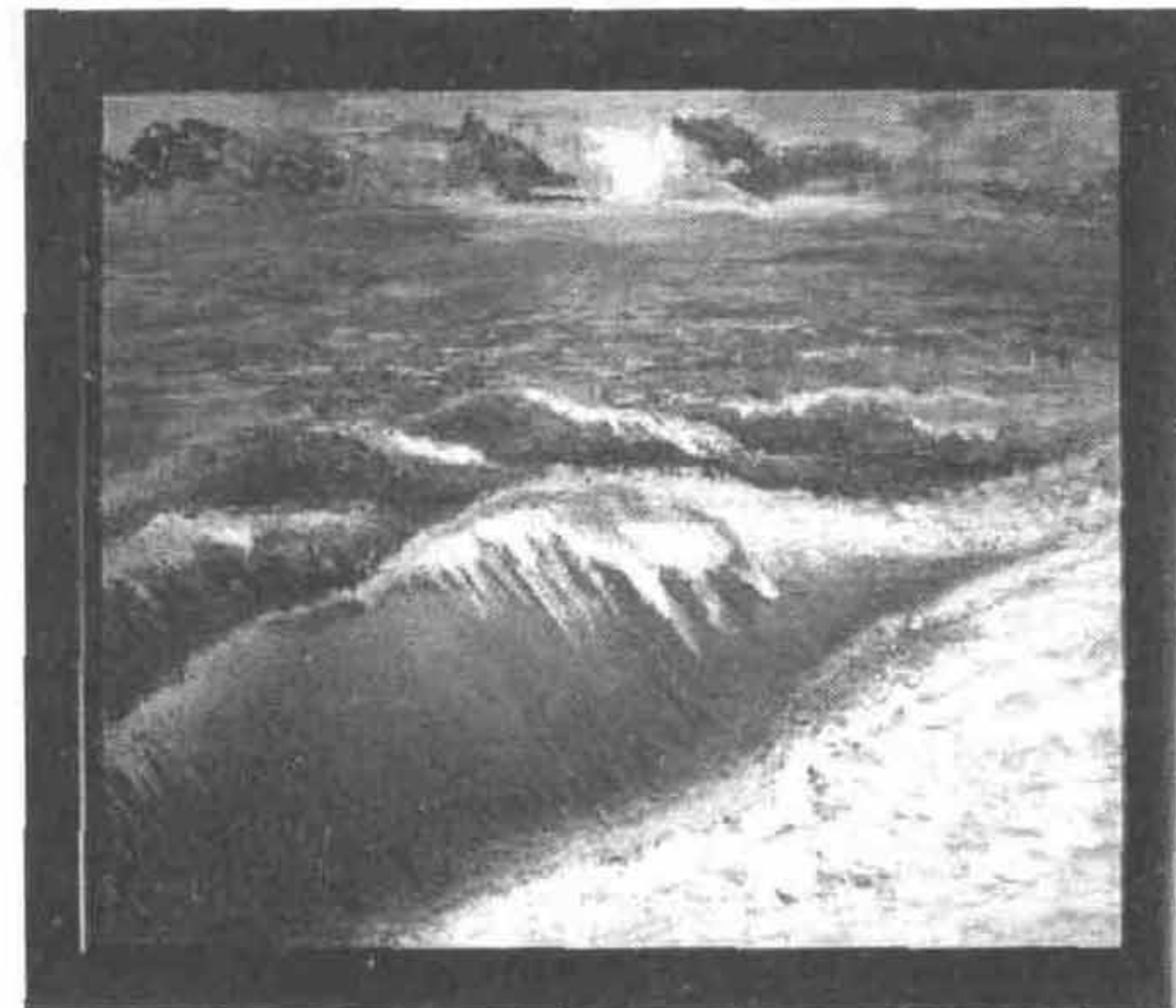
Большой художественный интерес представляют хоровые сочинения Франсиса Пуленка на духовные тексты: «Месса», «Литании к черной Рокаматурской богоматери», «Четыре мотета на время покаяния». Позднее – в 50-е гг. были созданы также «Stabat mater», «Gloria», «Четыре рождественских мотета». Выдающимся мастером-драматургом проявил себя композитор в оперном жанре. Первая опера «Грудь Терезия» (1944 г., на текст фарса Г. Аполлинера) – веселая, легкая и фривольная опера-buffa – отразила склонность Пуленка к юмору, шутке, эксцентрике. Две последующие оперы – «Диалоги кармелиток» и «Человеческий голос» – в ином жанре. Это драмы с глубоким психологическим развитием.

В круг общения Ф. Пуленка входили известные музыканты, литераторы, танцовщики и художники. Эта элитарная среда окружала его еще до рождения. Мать композитора, пианистка, училась у мадемуазель Рис-Арбо, последней ученицы великого Ф. Листа, который был непревзойденным пианистом-виртуозом. Юный Франсис занимался музыкой с мадемуазель Буте де Монвьель, племянницей известного композитора и органиста С. Франка. Впоследствии Пуленк брал уроки у блестящего испанского пианиста Рикардо Виньеса, а премудростям теории музыки учился у одного из лучших французских педагогов Шарля Кеклена. Казалось бы, Пуленку был открыт весь мир. Для него не существовало непреодолимых границ: ни географических, ни политических. Даже эстетические расхождения во взглядах для него не создавали преград. Искренний интерес к миру, любовь к людям и к искусству всегда вели композитора вперед. И никакие душевные терзания и сомнения, хорошо знакомые каждому ищущему художнику, не могли поколебать оптимизма, светлой веры в добро и спокойствия этого человека, обладающего житейской мудростью и эмоциональной энергией, которые пронизывают все его сочинения, от камерных миниатюр до грандиозных вокально-симфонических полотен. Его мелодии, подобно мелодиям Моцарта, Шуберта, Шопена, сочетают в себе обезоруживающую простоту, тонкость и психологическую глубину, служат выражением человеческой души. Именно мелодическое обаяние обеспечило длительный и непреходящий успех музыке Пуленка во Франции и за ее пределами.

Материал подготовила студентка **Ольга Лапина**

АРТ-терапия

Рубрика «Арттерапия» започаткована в нашей газете нещодавно, проте для неї завжди є матеріал, оскільки творчість співробітників Харківського національного медичного університету є невичерпним джерелом натхнення.

Сьогодні в нашій рубриці представлена творчість зав. кафедри дитячої хірургії професора **В'ячеслава Борисовича Давиденка**. Потребу в зображенні пейзажів, які він пише олією, В'ячеслав Борисович відчув на шостому десятку свого життя. Краса навколишнього світу відкрила жагу до втілення на полотні своїх почуттів, емоційних переживань, художнього бачення та сприйняття. Так народилася експозиція картин, об'єднаних чистотою та дивовижністю навколишнього світу. Схід сонця, морський пейзаж, легкий струмок, далекі гори – всі ці пейзажі представлені в обрамленні яскравих кольорів і гармонійному поєднанні почуттів автора та природи.

ДО УВАГИ: Художня галерея Харківського національного медичного університету перебуває на етапі становлення, тому з експозицією творчих витворів співробітників університету можна ознайомитися в приймальній ректора ХНМУ.

В. Захаревич

ОБСУДИМ?

Взгляд в будущее: обратная сторона научно-технического прогресса

В ряде номеров нашей газеты «Медицинский университет» (№№20-21/2008, 23-24/2008, 1-2/2009) были опубликованы статьи зав. кафедрой гигиены и экологии проф. В.А. Коробчанского, в которых рассматриваются достижения научно-технического прогресса и перспективы его развития в ближайшее десятилетие. Безусловно, подобную информацию необходимо не только широко представлять, но и активно обсуждать, поскольку в подобных ситуациях возникает множество вопросов, ответы на которые либо нельзя дать вообще, либо они могут быть даны лишь приблизительно.

Достижения современного научно-технического прогресса, несомненно, вызывают восхищение, дают возможность спрогнозировать существенные изменения, которые могут произойти в дальнейшем развитии человеческой цивилизации. Однако, как любое явление или процесс, научно-технический прогресс имеет обратную сторону, которая не только является сдерживающим фактором в плане внедрения новейших технологий, но и требует повышения ответственности и осознания духовных составляющих этого процесса. Во многом перспективы развития человеческой цивилизации будут зависеть от тех духовно-нравственных позиций, на которых должен основываться современный научно-технический прогресс. Одним из главных является противоречие между уровнем современного научно-технического прогресса и тем нравственным опытом и от-

ветственностью, которыми располагает человечество. Последнее существенно отстает от требований времени и, следовательно, не может оказать того влияния на научно-технический прогресс и результаты его внедрения как это необходимо.

Известный американский ученый Питер Рассел считает: «Вся наша цивилизация нежизнеспособна, и причина этого в нежизнеспособности нашей ценностной системы, самого нашего сознания, которое определяет наше отношение к миру».

Вряд ли сегодня можно оспаривать значимость тех достижений научно-технического прогресса, которые уже существуют и которые будут определять перспективу развития. Одновременно необходимо постоянно соотносить их с духовными и моральными ценностями. Здравый оптимизм и вера в науку всегда находили и будут находить поддерж-

ку. Но сегодня со всей остротой встал вопрос о новой парадигме в естествознании, т.е. о смене основных положений, на которых базируется современная наука. Лауреат Нобелевской премии Р.У. Сперри утверждает, что «наука спасет мир не путем разработки и совершенствования технологий, но путем выработки новых ориентиров и ценностей, в соответствии с которыми следует жить и которыми следует руководствоваться... Наиболее важными воззрениями являются не те, что касаются обычных повседневных забот и основных средств существования, а религиозные, философские и идеологические воззрения, касающиеся цели и смысла жизни, веры в Бога, человеческой психики и ее роли в космической системе».

А.П. Алексеенко, зав. кафедрой философии, социологии и медицинской социологии, д. филос. н., профессор

СКОВОРОДИНІВСЬКІ ЧИТАННЯ

ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА: і словом, й розумом, і життям мудрець

Наприкінці 2008 року в приміщенні Національного літературно-меморіального музею Г.С.Сковороди відбулися III студентські сквородинівські читання. Уже не перший рік така подія, присвячена Дню пам'яті філософа та Всесвітньому дню філософії, збирає небайдужо зацікавлену молодь. Крім того, на мою думку, такі збори мають велике значення для сучасної молоді, бо на них порушуються питання пошуку й збереження вічних цінностей у сучасних умовах життя. Твори Сковороди допомагають формувати власну особистість. А той факт, що кількість бажаючих взяти участь постійно збільшується, підтверджує невмирущість ідей видатного філософа.

Цього разу до Сквородинівки завітали студенти Сумського державного педагогічного університету ім. А.Макаренка, Сумського державного університету, Харківського державного гуманітарно-педагогічного інституту, Харківського національного медичного університету, Харківського національного університету внутрішніх справ, Харківського національного університету ім. В.Каразіна, Харківського національного педагогічного університету ім. Г.Сковороди, Харківського училища культури, Полтавського національного технічного університету ім. Ю.Кондратюка. Мали бажання виступити понад 50 доповідачів.

Після збору і реєстрації учасників привітали члени оргкомітету, начальник управління культури і туризму Харківської облдержадміністрації Н.А. Супруненко, директор Національного літературно-меморіального музею Г.С.Сковороди Н.І. Мицай. Під час доповідей відчувался різний рівень підготовки і зацікавленості доповідачів. Встановити по-справжньому теплу і доброзичливу атмосферу допомогла перерва, під час якої можна було вільно поспілкуватися і пригоститися яблуками зі сквородинівського саду. По завершенні Читань для їх учасників працівники музею влаштували екскурсію по музею та заповідних місцях парку.

До заповідного сквородинівського комплексу входять дім-музей – зразок цивільної архітектури XVIII століття і затишний парк-сад на березі ставка. Одна з кімнат музею, вікна якої виходять у сад, меморіальна – в ній жив і помер мандрівний філософ. У трьох залах – експозиція музею, що знайомить відвідувачів із тогочасним побутом, життєвим шляхом і творчою діяльністю Г.С.Сковороди.

Дуже важливо те, що у меморіальному заповіднику всі елементи доповнюють один одного: експозиція дому-музею розповідає про часи, в які жив просвітителю, а сад відкриває шлях до пізнання душевних рухів, поетичних настроїв поета.

Біля входу в парк – могила Г.С.Сковороди, на якій лежить великий гранітний камінь з написом, що заповідав зробити на ньому філософ: «Мир ловил мене, но не поймал».

Усе життя Григорій Савич залишався самим собою – вільним, незалежним і чесним, сміливо доносив до народу ідеї правди і справедливості. Довга липова алея веде від могили до дому-музею і саду на схилі ставка. Біля води – неохватний дуб, якому вже 700 років. Пошкоджений під час Великої Вітчизняної війни, він усах і зараз обнесений металевими ґратами. Біля дуба встановлено пам'ятник із граніту, на якому зображено погруддя Г.С.Сковороди.

Поряд із деревом та ставком стоять зручні лавочки для відпочинку. І таке тут дивне місце, що довго не хочеться йти від цієї зігрітої сонцем галявини, тиші, спокою.

Добре і радісно на душі в Сквородинівці ще й тому, що цей заповідник – жива пам'ять про нашого видатного земляка, твори якого близькі і зрозумілі для нас.

Матеріал підготувала лікар-інтерн Г.О. Ковальова

ЛАТИНСЬКИЙ ФАКУЛЬТАТИВ

Весенние празднества древних греков и римлян

Древние народы глубоко чувствовали тесную связь с природой, от которой они зависели и которая во многом определяла их жизнь. Поэтому весеннее пробуждение природы знаменовалось многими празднествами, из которых наиболее значительными, пожалуй, были праздники в честь Диониса (у греков) или Ваха – Бахуса (у римлян).

Дионис, олицетворявший возрождение природы, был богом плодородия, вина и виноделия. Его изображали красивым юношей в виноградном венке с жезлом, увитым плющом. Он мог также обращаться в быка или козла. Свиту Диониса составляли козлоногие демоны плодородия, называвшиеся сатирами, а также менады (или вакханки), юные женщины, с криками и песнями кружащиеся в буйной пляске вокруг Диониса.

Праздники в честь бога виноделия поначалу были явлением сельской жизни. Веселые процессии опьяненных вином людей, в козлиных масках, ряженых, с песнями, плясками и шутками двигались по улицам, угощая всех вином. Веселье и раскрепощенность, необузданность и экстаз, до которого часто доводили себя участники празднеств, символизировали слияние человека с природой, победу жизни над смертью. Одно из прозвищ Диониса – Лизей (освободитель) – характеризует его как бога, освобождающего людей от забот, законов и правил повседневной жизни. Интересно, что от названия праздничной толпы, участвовавшей в сельских дионисиях – «комос» – произошел термин «комедия» (букв. «песня комоса»).

Обрядовые празднества в честь Диониса проводились несколько раз в году, но главными торжествами были Великие Дионисии, проходившие в Афинах весной (V в до н.э.). Длится праздник 6 дней, в течение которых проводились состязания хоров, певших дифирамбы – торжественные песни в честь бога, а также состязания поэтов, представлявших на суд зрителей трагедии. Последний термин имеет также непосредственное отношение к культу Диониса, поскольку в переводе с греческого обозначает «песнь козлов» и восходит к песнопениям козлоногих спутников бога. А от греческого их имени «сатиры» произошло слово «сатира».

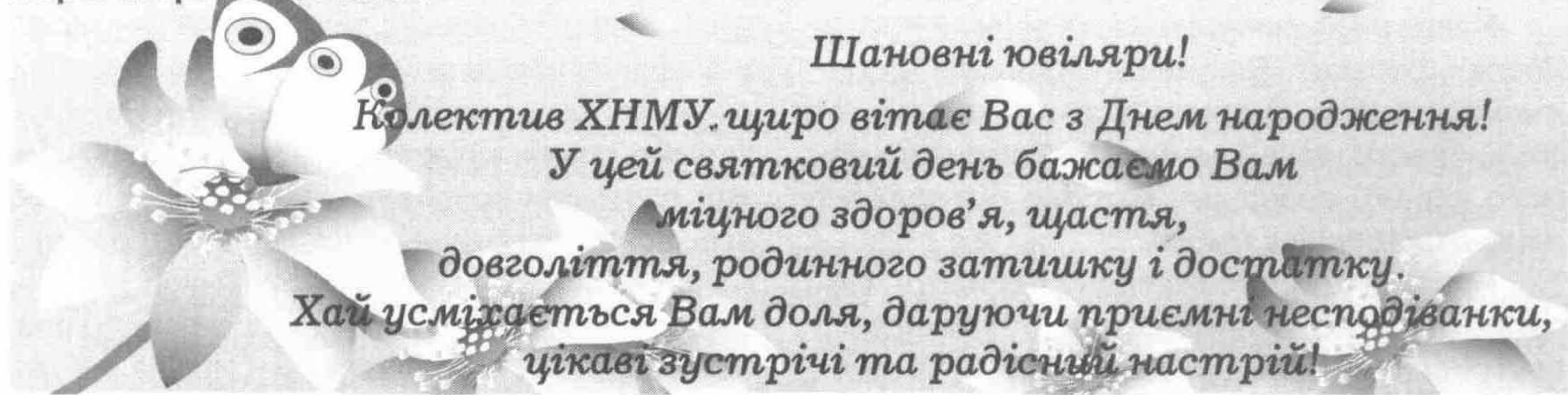
В римской мифологии Дионису соответствовал Вах или Бахус, которого называли также Либер (свободный). Праздник в его честь назывался либералии, проходил в марте и мало чем отличался от подобных празднеств в Греции. От имени этого бога в наш язык пришли слова «вакханка», «вакханалии» (необузданное веселье, оргии). Красочно воспевают праздник в честь бога Пушкин в стихотворении «Торжество Ваха». И в других стихотворениях поэт часто упоминает это имя.

В современном языке имя Ваха или Бахуса употребляется как синоним любви к вину.

И.Р. Ионенко, зав. каф. латинского языка и медтерминологии, доцент

ЮВІЛЯРИ

У березні 2009 року відзначають свій ювілей співробітники університету: доцент кафедри патоморфології **Алла Василівна Сімачова**, асистент кафедри хірургії №2 **Варвара Петрівна Колесник**, асистент кафедри терапевтичної стоматології **Каріна Володимирівна Скидан**, заступник завідувача редакційно-видавничого відділу **Лідія Олексіївна Сілаєва**, зав. відділу організації та зберігання фонду наукової літератури **Тетяна Василівна Костюкевич**, зав. відділу літератури іноземними мовами **Тетяна Олексіївна Хіцун**, гол. бібліотекар відділу комплектування документів **Людмила Яківна Пустиннікова**, зав. сектору обслуговування студентів англійською мовою **Олена Богданівна Неботова**, проректор з науково-педагогічної роботи професор **Юрій Васильович Одинець**, зав. кафедри гігієни та екології професор **Володимир Олексійович Коробчанський**, доцент кафедри хірургії №1 **Олександр Васильович Кузнєцов**, доцент кафедри урології та андрології **Віталій Васильович Бублик**, асистент кафедри ортопедичної стоматології **Ігор Вікторович Філатов**.

ИСТОРИЧЕСКИЙ БЛОКНОТ

1 апреля – день, не внесенный ни в какие календари знаменательных дат, но, тем не менее, засевший уже где-то в глубине подсознания, передаваемый из поколения в поколение как день розыгрышей, шуток, смеха, в общем, как древнейший из профессиональных праздников – День Дурака.

«Есть на планете нашей замечательный весенний праздник: первое апреля, – пишет в своих «Пожилых записках» поэт И. Губерман. – Это единственный день, когда люди обманывают друг друга бескорыстно. Как интересно сообщить человеку о какой-нибудь ложной неприятности (о приятности нельзя, чтобы разочарование не омрачило удовольствия) и наслаждаться, если он поверит. Но почему он поверил? Поверил в нелепую, шитую белыми нитками, неожиданную неприятность. Может быть он глуп? Нет, очень умен и прозорлив. Но именно поэтому и поверил. Поскольку как раз умный человек всегда готов в нашем печальном мире к любой нечаянной жизненной невзгоде».

О возникновении первоапрельской традиции существует немало различных гипотез, сходящихся в одном: корни ее глубоко уходят в средневековую европейскую карнавальную культуру. По сути дела, это один из самых стойких элементов язычества, осевших в христианском сознании, вопреки девятой заповеди о лжесвидетельстве, запрещающей любые виды лжи, в том числе и бескорыстной, ибо она тоже, как гласит официальный православный катехизис, «несогласна с любовью и уважением к ближнему». Однако строгие правила, диктуемые религиозными догмами, в идеале своем физически невыполнимы даже для фанатичных подвижников. Ведь наш мир устроен так, что на любое правило находится свое исклю-

О ДНЕ СМЕХА – ПОЧТИ ВСЕРЬЕЗ

чение. Даже всемогущая Матушка-Природа не в состоянии всегда и везде жить по придуманному ею же закону – так появляются разного рода загадочные аномальные зоны, в которых Высший может расслабиться и вдоволь похулиганить. Первое апреля – своеобразная веселая «аномальная зона» на календаре, день, когда угрюмую логику серых будней можно нарушить каким-нибудь несусветным озорством и при этом не прослыть человеком несерьезным. Розыгрыши бывают не только разной степени изобретательности, но и разного масштаба: одни не выходят за пределы узкого семейного круга и остаются в памяти лишь непосредственных участников, другие, подобно вирусу, заражают широчайшие массы населения и влекут самые непредсказуемые последствия.

Так, классическим розыгрышем века многие называют запущенное в эфир 1 апреля 1957 года телекомпанией Би-Би-Си сообщение о небывалом урожае макарон в Швейцарии. На фоне кадров, демонстрирующих работу крестьян, собирающих на полях вареные макароны, голос диктора поведал зрителям о главном достижении в этой области сельского хозяйства – одинаковой длине всех макарон, что является следствием экспериментов многих поколений селекционеров. Редакция получила немало писем-откликов: кто-то удивлялся, что макароны растут вертикально, а не горизонтально, кто-то просил выслать рассаду и лишь немногие высказывали легкую растерянность – ведь до сих пор они были уверены, что макароны изготавливаются из муки.

Впрочем, средства массовой информации были виновниками подобных провокаций уже на заре своего существования.

ОТВЕТЫ НА КРОССВОРД: По горизонтали: 4. Аорта. 7. Урология. 8. Миозит. 9. Микроб. 11. Кость. 12. Токсикоз. 14. Врач. 16. Салол. 18. Миома. 19. Сердце. 20. Онколог. 21. Корь. 22. Мания. 23. Таз. По вертикали: 1. Тромбоз. 2. Блокатор. 3. Диабет. 5. Ожог. 6. Артроз. 8. Маска. 10. Укол. 13. Ячмень. 14. Варикоз. 15. Холостяк. 16. Саркома. 17. Оофорит. 19. Спирт.

ВСЕМИРНЫЙ ДЕНЬ ПОЭЗИИ

21 марта по решению ЮНЕСКО отмечается Всемирный день поэзии, учрежденный делегатами 30-й сессии Генеральной конференции в 1999 году.

«Поэзия, — говорилось в решении ЮНЕСКО, — может стать ответом на самые острые и глубокие духовные вопросы современного человека — но для этого необходимо привлечь к ней как можно более широкое общественное внимание. Кроме того, Всемирный День поэзии должен дать возможность шире заявить о себе малым издательствам, чьими усилиями, в основном, доходит до читателей творчество современных поэтов, литературным клубам, возрождающим извечную традицию живого звучащего поэтического слова». Также этот день, по мнению ЮНЕСКО, призван послужить созданию в средствах массовой информации позитивного образа поэзии как подлинно современного искусства, открытого людям.

ТВОРЧЕСТВО

Бывает так: какая-то истома;
В ушах не умолкает бой часов;
Вдали раскат стихающего грома.
Неузнанных и пленных голосов
Мне чудятся и жалобы и стоны,
Сужается какой-то тайный круг,
Но в этой бездне шепотов и звонов
Встает один все победивший звук.

Так вокруг него непоправимо тихо,
Что слышно, как в лесу растет трава,
Как по земле идет с котомкой лихо.
Но вот уже послышались слова
И легких рифм сигнальные звоночки, —
Тогда я начинаю понимать,
И просто продиктованные строчки
Ложатся в белоснежную тетрадь.

Анна Ахматова

ЮМОР

☺ ☹ ☹
Наш человек болезненнее всего переносит здоровый образ жизни.

☺ ☹ ☹
На экзамене в медицинском вузе:
– Какие зубы у человека появляются последними?
– Искусственные...

☺ ☹ ☹
Генетики пришли к выводу, что совесть у человека находилась в хвосте...

☺ ☹ ☹
Мужчина жалуется врачу:
– Как выпью – на теле появляются болезненные синие пятна...
– У моей тоже характер еще тот!

☺ ☹ ☹
– Алло, доктор, помогите. У моей жены голова болит и температура...
– Высокая?
– Да, метр восемьдесят пять.

☺ ☹ ☹
Профессора принимали экзамены и валерьянку. Сдавали студенты и нервы...

☺ ☹ ☹
Ветеринар – единственный из врачей, который может поставить диагноз, не задавая вопросов. К нему следует обращаться, если вы устали, как собака, голодны, как волк, и вкальваете, как лошадь.

«Медицинский университет»

Реєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить два рази на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua

www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 25.03.2009. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 4,5.

Тираж 500 прим. Зам. №0319-01.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПЦ «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,

т. (0572) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000

За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо і не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Н. Дубська,

Є. Рубцова